

150

**Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige**
1875–2025

Bild: Helsingfors stadsmuseum

Stadsfullmäktiges historia i ett nötskal

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Stadsfullmäktige 1875–1918

- ❖ Helsingfors stadsfullmäktige sammanträdde för första gången den 12 januari 1875.
- ❖ Leo Mechelin valdes till fullmäktiges första ordförande.
- ❖ Antalet ledamöter som valdes in i stadsfullmäktige var 48. Från och med 1916 var det 60.
- ❖ Stadsfullmäktige hade en mandattid på tre år.
- ❖ Val ordnades årligen eftersom en tredjedel av fullmäktige avgick varje år.
- ❖ Sammanträdes- och handlingsspråket var svenska till år 1907 och därefter både svenska och finska.
- ❖ Man röstade på en vallista, inte på en enskild person.
- ❖ Fullmäktigeledamöterna representerade de förmögnaste samhällsskikten.
- ❖ Fullmäktige sammanträdde i Gamla Rådhuset i Bockska huset (1875–1912) och i Börshuset (1912–1931).

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Leo Mechelin

Leo Mechelin (1839–1914) var vice ordförande för senatens ekonomidepartement (= statsminister), lantdagsman, professor och den första ordföranden för Helsingfors stadsfullmäktige.

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

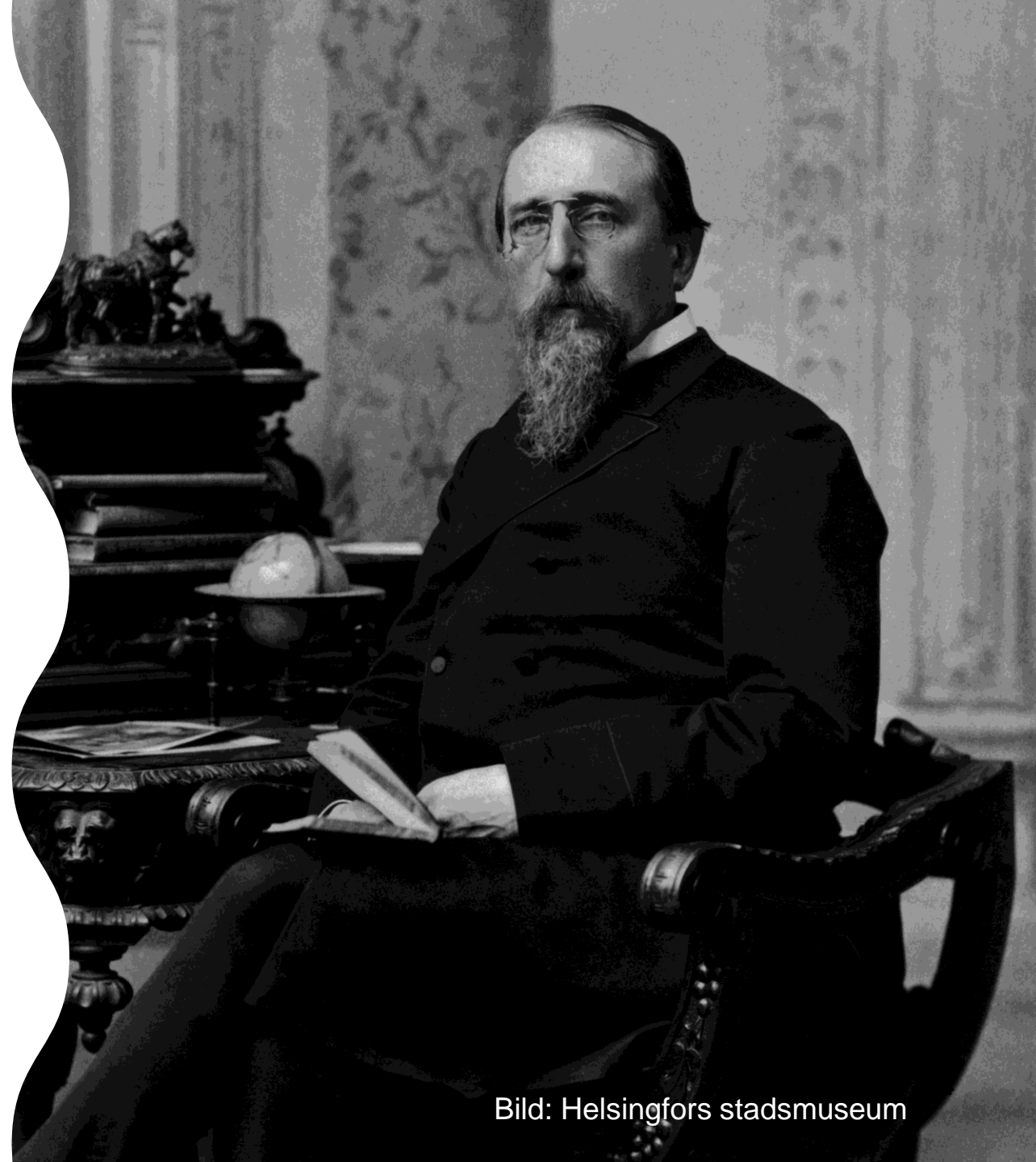

Bild: Helsingfors stadsmuseum

Väljare och stadsfullmäktige 1875–1918

Endast kring var tionde helsingforsare hade rösträtt:

- ❖ Personer som var bosatta i Helsingfors eller ägde en bostad där och
 - betalade tillräckligt mycket skatt
 - hade fyllt 25 år
 - var ogifta (gällde bara kvinnor)
 - inte var i tjänst hos någon annan
- ❖ bolag, föreningar och dödsbon i Helsingfors.

En person eller ett bolag med en stor förmögenhet kunde ha flera röster.

Det var ett listval där man röstade på en vallista, inte på en enskild person.

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Fullmäktige- kandidaterna skulle

- ❖ vara män
- ❖ ha rösträtt i valet.

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

6 Bild: Helsingfors stadsmuseum, 1890–1900

Stadsfullmäktige väljs genom allmänna och lika val 1919

- För första gången var rösträtten **allmän och lika**:
 - I Helsingfors bosatta kvinnor och män som hade fyllt 20 år hade rösträtt.
- Nytt i den fullmäktigeförsamling som tillträdde 1919:
 - kvinnliga ledamöter: ”stadens mödrar” utöver ”stadens fäder” (9 kvinnliga ledamöter av 60)
 - ledamöter från alla samhällsklasser: 26 socialdemokratiska ledamöter
 - fler finskspråkiga ledamöter än förr.

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Kvinna på Observatoriebacken, bild från cirka 1910. Helsingfors stadsmuseum.

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Stadsfullmäktige 1919–2024

- ❖ Antalet ledamöter i fullmäktige har ökat till 85 (sedan 1976) i takt med att stadens befolkning har ökat.
- ❖ Fullmäktigeperioden blev fyraårig 1956.
- ❖ Valet har ordnats vart tredje år sedan 1925 och vart fjärde år sedan 1956.
- ❖ Fram till 1950 röstade man på en vallista. Sedan 1953 har man röstat på en person.
- ❖ Sammanträdes- och handlingspråken har varit svenska och finska.
- ❖ Fullmäktige har sammanträtt i
 - Gamla Rådhuset 1875–1912
 - Börssalen 1912–1931
 - Stadshusets festsal 1931–1965
 - Vita salen 1965–1988
 - stadsfullmäktiges sessionssal sedan 1988.

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Bild: Signe Brander / Helsingfors stadsmuseum

Stadsfullmäktige sammanträdde i Gamla Rådhuset (nuvarande Empiresalen) 1875–1912.

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Bild: Helsingfors stadsmuseum

Stadsfullmäktige sammanträdde i Börssalen 1912–1931. Bild från år 1929.

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Åren 1931–1965 sammanträdde fullmäktige i stadshusets festsal. Bild från år 1958.

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Bild: Helsingfors stadsmuseum

Sammanträdena ordnades i Vita salen 1965–1988.

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Visste du att...

- ❖ Under inbördeskriget 1918 skötte Helsingfors arbetarorganisationers representantskap stadsfullmäktiges uppgifter.
- ❖ Det fullmäktige som valdes i december 1936 satt kvar till 1945, eftersom kommunalval inte förrättades under krigsåren.
- ❖ I början av vinterkriget den 3 december 1939 sammanträdde stadsfullmäktige i Nordiska Föreningsbankens valv (Alexandersgatan 30).

Bild: Vinterkriget, 1940. Hörnet av Lönnrotsgatan och Abrahamsgatan. Hus som skadats i bombningar. Helsingfors stadsmuseum.

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Visste du att...

- ❖ Första gången en dator användes i rösträkningen vid ett kommunalval var 1968.
- ❖ Det har varit möjligt att förhandsrösta sedan 1972 års val.
- ❖ Stadsfullmäktige slutade med föredragningslistor och protokoll på papper 2011.
- ❖ Stadsfullmäktiges sammanträden brukar börja kl. 18 och kan pågå till efter midnatt.

Bild: Arja Alho, stadsfullmäktiges ordförande 1993–1994. Hon var Helsingfors stadsfullmäktiges första kvinnliga ordförande och den första ordföranden som representerade vänsterpartierna. Arbetararkivet.

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Helsingfors stadsfullmäktige i dag

- ❖ Helsingfors stadsfullmäktige fyller 150 år 2025.
- ❖ Helsingfors stadsfullmäktige är stadens högsta beslutsfattande organ.
- ❖ Dess beslut påverkar stadens verksamhet och utveckling.

- ❖ Stadsfullmäktige har 85 ledamöter.
- ❖ Stadsfullmäktige har en mandattid på fyra år.
- ❖ Alla helsingforsare som fyllt 18 år får rösta i kommunalval på en kandidat till stadsfullmäktige.

- ❖ Vem som helst kan följa stadsfullmäktiges sammanträden på fullmäktigesalens publikläktare eller Helsingforskanalen.

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Man kan följa stadsfullmäktiges sammanträden i direktsändning på Helsingforskanalen.

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Läs mer

Stadsfullmäktiges jubileumsår:

hel.fi/sv/stadsfullmaktige-150-ar

Beslutstjänsten: <https://paatokset.hel.fi/sv>

Stadsfullmäktige: hel.fi/stadsfullmaktige

Information om beslutsfattandet i staden:

<https://paatokset.hel.fi/sv/information-om-beslutsfattande>

Helsingforskanalen:

<https://www.helsinkikanava.fi/sv/>

*Bild: Stadsfullmäktiges valurna, användes 1875–1931.
Helsingfors stadsmuseum.*

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025